

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu Consiliul Notariatelor din UE (CNUE).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

Orice persoană care a împlinit vârsta de 18 are dreptul să întocmească un testament. Testamentul nu este valabil dacă a fost întocmit sub efectul unor boli mintale. Pentru a fi valabil, un testament trebuie întocmit în scris și semnat de către testator. Doi martori trebuie să fie prezenți simultan și să semneze testamentul. Martorii trebuie să știe că este vorba despre un testament, dar nu este necesar ca ei să știe conținutul testamentului.

Cei doi martori trebuie să aibă peste 15 ani și nu pot fi soțul/soția, partenerul de conviețuire, un frate sau o soră sau o rudă directă ori prin alianță a testatorului. O persoană care primește o moștenire prin testament, precum și soțul/soția, partenerul de conviețuire, un frate sau o soră sau o rudă directă ori prin alianță a persoanei respective nu pot fi martori.

Testatorul poate întocmi un „testament privilegiat” (*nödtestamente*) în cazul în care testatorul nu poate întocmi un testament în modul descris mai sus, din cauza unei boli sau a altei situații de urgență. În acest caz, testamentul pot fi formulat verbal în fața a doi martori sau poate fi scris de mână și semnat de către testator.

În cazul în care o parte dorește să invalideze un testament, aceasta trebuie să introducă în instanță o acțiune de contestare a testamentului. Această acțiune trebuie intentată în termen de șase luni de la primirea testamentului.

Dreptul de a dispune de patrimoniul succesoral este valabil numai în conformitate cu reglementările privind succesiunile. Prin urmare, actele de succesiune sau alte acte pentru transferul de proprietate după moarte sunt lovite de nulitate.

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Nu există reguli pentru înregistrarea testamentelor în Suedia.

Pentru a se asigura că există un testament și că acesta poate fi pus în aplicare după decesul testatorului, acesta ar trebui spus unei persoane de încredere unde este păstrat testamentul. Adeseori, testamentele sunt păstrate la un birou de avocatură sau la o bancă. Dacă testamentul nu poate fi găsit după decesul testatorului, se aplică dispozițiile în materie de succesiune prevăzute de lege. Patrimoniul succesoral poate fi redistribuit în cazul în care este găsit un testament la o dată ulterioară. Este prevăzut un termen de prescripție de zece ani.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

Da, în cazul în care o persoană este căsătorită și/sau are copii, există restricții privind dreptul de a dispune de patrimoniul lor.

Dacă testatorul a fost căsătorit, soțul supraviețuitor are dreptul să primească bunurile care, împreună cu ceea ce soțul supraviețuitor a primit la împărțirea bunurilor comune sau ceea ce constituie bunurile separate ale soțului, au o valoare echivalentă cu de patru ori suma de bază, în conformitate cu capitolul 2, secțiunile 6 și 7 din Codul de asigurări sociale (2014: SEK 44 400 x 4=SEK 177 600) (regula sumei de bază). Acest drept este valabil în măsura în care patrimoniul succesoral are o valoare suficientă. Acest lucru înseamnă că, în cazul în care nu există o proprietate la această valoare, soțul supraviețuitor moștenește tot patrimoniul existent. Testamentele care restricționează acest drept nu vor fi valabile în acest sens.

Copiii defunctului sunt numiți moștenitori și au dreptul la cota lor rezervată din moștenire. Cota rezervată reprezintă jumătate din cota de moștenire care trebuie atribuită prin lege moștenitorilor. Prin lege, moștenitorii persoanei decedate au dreptul la părți egale din moștenire. Testamentele care restricționează cota legală din moștenire nu vor fi valabile în acest sens. Pentru a beneficia de cota sa rezervată, moștenitorul trebuie să prezinte o cerere de modificare a testamentului în termen de șase luni de la primirea testamentului.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine moștenește și în ce proporție?

În cazul în care nu există o dispoziție specială cu privire la patrimoniul succesoral, moștenirea se repartizează în conformitate cu dispozițiile succesoriale stabilite prin lege. Una dintre condițiile impuse pentru a avea dreptul la moștenire este ca persoana să fie în viață la momentul decesului testatorului. Chiar și o persoană concepută înainte de decesul testatorului și care s-a născut ulterior are dreptul la moștenire.

Legea prevede trei categorii de moștenitori. Din prima categorie fac parte copiii și nepoții persoanei decedate. Din a doua categorie fac parte părinții, frații și surorile persoanei decedate, în timp ce din a treia categorie fac parte bunicii și copiii acestora, de exemplu frații și surorile părinților persoanei decedate.

Moștenirea se împarte în mod egal în cadrul fiecărei categorii. Cea de a doua categorie nu moștenește dacă există o persoană în viață din prima categorie.

Cea de a treia categorie moștenește dacă nu există nicio persoană în viață din prima sau a doua categorie de moștenitori.

În cazul în care defunctul era căsătorit, patrimoniul succesoral revine soțului supraviețuitor. După decesul soțului supraviețuitor, copiii sau nepoții au deopotrivă dreptul la moștenire; dacă nu există copii sau nepoți care să moștenească patrimoniul succesoral, acesta din urmă este moștenit de persoanele din a doua sau a treia clasa de moștenire. Prin urmare, aceștia sunt moștenitori din a doua categorie (*efterarv*), după decesul soțului supraviețuitor.

În cazul în care persoana decedată are copii care nu sunt ai soțului supraviețuitor, aceștia au dreptul să primească partea lor de moștenire, după decesul persoanei în cauză.

În cazul în care nu există moștenitori, patrimoniul succesoral este preluat de Fondul succesiunilor (*den allmänna arvsfonden*).

5 Care este autoritatea competentă:

5.1 În materie de succesiune?

Distribuirea moștenirii se efectuează în mare parte fără implicarea autorităților. În schimb, părțile care au dreptul la succesiune și coproprietarii patrimoniului succesoral al defunctului sunt cei care distribuie moștenirea după deces. Părțile care au dreptul la moștenire sunt soțul supraviețuitor sau partenerul de conviețuire, moștenitorii și legatarii universali. În termen de trei luni de la data decesului trebuie să se depună un inventar al patrimoniului succesoral la Agenția de Administrare Fiscală (*Skatteverket*). În inventarul patrimoniului succesoral se precizează activele și pasivele patrimoniului succesoral al defunctului. Inventarul patrimoniului precizează, de asemenea, persoanele care sunt autorizate să reprezinte patrimoniul succesoral. De asemenea, Agenția Fiscală este autoritatea competentă să caute un moștenitor a cărui adresă este necunoscută, prin publicarea unui anunț în Monitorul oficial (*Post- och Inrikes Tidningar*).

Dacă una dintre părțile care beneficiază de dreptul la patrimoniul succesoral solicită acest lucru, instanța poate dispune administrarea patrimoniului de către un administrator oficial (*boutredningsman*) și poate, de asemenea, să desemneze un astfel de administrator. Dacă părțile nu ajung la un acord privind împărțirea succesiunii, va fi numit un distribuitor succesoral special (*skiftesman*). Această persoană poate impune împărțirea unui patrimoniu succesoral. Distribuitorul patrimoniului succesoral este desemnat de o instanță competentă.

Litigiile succesoriale se soluționează de către o instanță de drept comun competentă.

În cazul în care oricare dintre părțile care au dreptul la patrimoniul succesoral este minoră sau nu are capacitate juridică, va fi numit un custode (*god man*). Custodele este numit de către tutorele principal (*överförmyndaren*).

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesoriale?

Nu este necesară o acceptare specială a dreptului la moștenire de către moștenitor. Cu toate acestea, moștenitorul va trebui să se facă cunoscut și, în cazul în care este parte la succesiune, trebuie să contribuie la administrarea patrimoniului.

În cazul în care o persoană are dreptul la moștenire în virtutea testamentului, aceasta trebuie, în cazul în care dorește să își exercite drepturile, să notifice existența testamentului celor care sunt moștenitori de drept. Acest lucru înseamnă înmânarea unei copii autentificate a testamentului moștenitorului /moștenitorilor și o confirmare de primire. După notificarea testamentului, moștenitorul care consideră că testamentul trebuie să fie declarat nul și neavenit, moștenitorul care dorește să modifice testamentul pentru a beneficia de cota sa legală sau soțul supraviețuitor care dorește să invoce regula sumei de bază are la dispoziție șase luni pentru a introduce în instanță o acțiune în contestare.

Un copil sau un nepot al persoanei decedate poate să renunțe la dreptul la moștenire în favoarea soțului supraviețuitor. Acest lucru nu înseamnă renunțarea la moștenire, ci faptul că moștenitorul își amână dreptul la moștenire. Moștenitorul are dreptul la moștenire secundară din patrimoniul succesoral al soțului supraviețuitor și, atunci când soțul supraviețuitor decedează, moștenitorul va primi partea minimă din moștenire. În cazul în care moștenitorul nu este în viață la momentul decesului soțului supraviețuitor, proprii moștenitori ai moștenitorului vor beneficia de moștenire în locul său.

Un moștenitor sau legatar poate renunța la dreptul de moștenire prin informarea în acest sens a persoanei care va fi moștenită, înainte de decesul acesteia. O astfel de renunțare se aplică, dacă nu se specifică altfel, propriilor moștenitori ai persoanei decedate. Cu toate acestea, un copil sau un nepot sau moștenitorii au întotdeauna dreptul de a beneficia de cota lor rezervată.

În cazul în care un moștenitor sau legatar renunță sau nu își revendică moștenirea, Agenția de administrare fiscală poate dispune ca acesta să își exercite acest drept în termen de șase luni de la astfel de dispoziție. În cazul în care moștenitorul sau legatarul nu își exercită acest drept, își va pierde dreptul la moștenire. O persoană poate să renunțe la dreptul de moștenire a proprietății până în momentul în care este împărțit patrimoniul succesoral.

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

La decesul unei persoane, părțile care au dreptul la patrimoniul succesoral, adică soțul supraviețuitor sau partenerul de conviețuire și orice moștenitori sau legatari universali trebuie să gestioneze în comun proprietatea persoanei decedate. Aceștia sunt responsabili pentru întocmirea unui inventar al patrimoniului succesoral (*bouppteckning*) și depunerea acestuia la Agenția de Administrare Fiscală. În cazul în care activele depășesc datoriile, suma rămasă va fi distribuită în condițiile stabilite prin lege sau conform prevederilor din testament. Patrimoniul succesoral se împarte printr-un document de împărțire a patrimoniului succesoral (*arvskifte*), care se întocmește de către moștenitorii și legatarii universali. Documentul de împărțire a succesiunii trebuie să fie întocmit în scris și să fie semnat de către moștenitori. În cazul în care moștenitorii nu pot conveni cu privire la împărțirea masei succesoriale, poate fi numit un distribuitor al patrimoniului succesoral (*skiftesman*) și se poate impune o împărțire obligatorie. În cazul în care în testament se desemnează un executor testamentar (*testamentsexekutor*), acesta va răspunde de împărțirea patrimoniului succesoral.

În cazul în care defunctul era căsătorit ori se afla într-o relație de coabitare, se aplică procedura obișnuită de împărțire a patrimoniului comun al cuplului respectiv. Împărțirea proprietății comune va avea loc înainte de distribuirea proprietății persoanei decedate.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

O persoană devine moștenitor (*arvinge*) prin lege. Pentru a fi moștenitor, persoana trebuie să fie în viață la momentul decesului testatorului. În mod alternativ, trebuie să fi fost concepută înainte de decesul și născută ulterior. Există trei ordine de succesiune diferite pentru persoanele care au dreptul la moștenire; pentru mai multe informații, consultați întrebarea 4.

O persoană devine legatar (*testamentstagare*) dacă primește moștenirea în baza unui testament valabil. Dacă legatarul nu mai este în viață la momentul decesului testatorului, locul legatarului este luat de rudele sale, care au dreptul să moștenească în conformitate cu dispozițiile succesoriale stabilite prin lege.

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

Nu, moștenitorii nu sunt răspunzători pentru datoriile persoanei decedate. Atunci când o persoană decedează, activele și pasivele acesteia se transferă într-un patrimoniu succesoral (*dödsbo*). Patrimoniul succesoral are propria personalitate juridică și, prin urmare, are propriile drepturi și obligații. În cazul în care pasivul depășește activul, patrimoniul succesoral intră în faliment și nu se efectuează nicio împărțire a moștenirii.

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

Orice persoană care a dobândit bunuri imobile cu drept de proprietate poate solicita înregistrarea dobândirii (înregistrarea titlului) în Registrul cadastral național (<http://www.lantmateriet.se/>), în mod normal în termen de trei luni de la data achiziției. O persoană care solicită înregistrarea titlului trebuie să transmită documentul de achiziție și orice documente care sunt necesare pentru a demonstra dobândirea. Aceasta înseamnă, de exemplu, că, în cazul unei achiziții, trebuie să se prezinte, printre altele, documentul de achiziție. Dacă proprietatea este dobândită prin moștenire, în unele cazuri este suficient (dacă există numai o singură parte care are dreptul la succesiune), în principiu, un inventar al patrimoniului succesoral care trebuie depus în original și în copie autentificată. În alte cazuri, documentul succesoral de distribuție trebuie să fie depus în original și în copie autentificată. Ar putea să fie necesar să fie depuse și alte documente, de exemplu, consimțământul tutorei principale dacă o parte la succesiune este o persoană minoră sau lipsită de capacitate de exercițiu din punct de vedere juridic. În unele cazuri, o persoană poate solicita înregistrarea titlului prin depunerea unui testament care a intrat în vigoare, în locul documentului de distribuție a patrimoniului succesoral.

Ultima persoană care a solicitat înregistrarea titlului este considerată a fi proprietarul patrimoniului succesoral.

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

Este obligatoriu să se desemneze un administrator oficial al patrimoniului succesoral în cazul în care o parte la succesiune solicită o astfel de desemnare. Un legatar, persoana căreia îi revin bunuri specifice în baza unui testament, are dreptul de a solicita un administrator oficial al patrimoniului succesoral. Administratorul patrimoniului succesoral este desemnat de o instanță competentă. Administratorul patrimoniului succesoral trebuie să aibă cunoștințele necesare pentru a administra patrimoniul succesoral.

Un testator poate să prevadă în testamentul său că un executor se va ocupa de administrarea patrimoniului succesoral în locul moștenitorilor și legatarilor universali.

9.2 Cine este îndrituit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să administreze patrimoniul succesoral?

În primul rând, părțile care au dreptul la moștenire, adică soțul supraviețuitor sau partenerul de conviețuire, moștenitorii și legatarii universali. Persoanele care sunt părți la patrimoniul succesoral trebuie să fie incluse în inventarul patrimoniului succesoral. În cazul în care a fost numit un administrator oficial al patrimoniului succesoral sau un executor testamentar, aceștia sunt autorizați să reprezinte patrimoniul succesoral în locul părților care au dreptul la succesiune.

9.3 Ce competențe are un administrator?

Un administrator oficial al patrimoniului succesoral este însărcinat cu analizarea activelor și pasivelor patrimoniului succesoral și cu administrarea bunurilor. Trebuie, de asemenea, să se stabilească moștenitorii sau legatarii pentru ca succesiunea să fie apoi împărțită în conformitate cu prevederile legale în materie succesorală sau cu testamentul. Prin urmare, administratorul patrimoniului succesoral este autorizat să semneze documentele juridice necesare în acest sens. Există unele limitări în ceea ce privește autoritatea administratorului patrimoniului succesoral, cum ar fi, de exemplu, pentru vânzarea de bunuri imobile, administratorul patrimoniului succesoral trebuie să dețină autorizarea în scris din partea tuturor proprietarilor sau, dacă această autorizare nu poate fi obținută, acceptul instanței districtuale competente.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

Cele mai comune documente sunt inventarul patrimoniului succesoral și actul de împărțire a patrimoniului succesoral.

Inventarul patrimoniului succesoral (*bouppteckning*): după efectuarea procedurii de inventar a patrimoniului succesoral, la care toți moștenitorii și legatarii trebuie invitați, se întocmește un inventar al patrimoniului succesoral care trebuie depus la Agenția de Administrare Fiscală. În inventar se precizează, printre altele, care sunt moștenitorii și legatarii, precum și activele și pasivele succesiunii. Persoana care cunoaște cel mai bine patrimoniul succesoral, persoana care prezintă inventarul patrimoniului succesoral trebuie să certifice în mod solemn că informațiile conținute în inventarul patrimoniului succesoral sunt corecte. Certificarea înregistrării corecte în inventarul patrimoniului succesoral se efectuează de către două persoane. Testamentul și convenția prenuptială trebuie să fie anexate la inventarul patrimoniului succesoral. Agenția Fiscală înregistrează inventarul patrimoniului succesoral. Inventarul patrimoniului succesoral înregistrat este important în dreptul civil. Acest document, *per se* ori împreună cu documentele de împărțire a patrimoniului succesoral pot fi prezentate ca dovezi ale titlului de moștenitor de către părțile la succesiune, de exemplu, atunci când trebuie retrași banii din contul (conturile) persoanei decedate și atunci când trebuie depusă o cerere de înregistrare a titlului de proprietate.

Documentul de distribuire a patrimoniului succesoral (*arvsskifte*): la distribuirea patrimoniului succesoral trebuie să se întocmească un act privind împărțirea acestuia. Actul de împărțire a acestei mase succesoriale trebuie să fie împărțit în scris și să fie semnat de către moștenitor și/sau legatari. De asemenea, actul de împărțire a succesiunii este important în dreptul civil și poate fi prezentat de către părțile la succesiune ca dovadă a titlului de proprietate. Dreptul suedez aplică libertatea de apreciere a probelor, ceea ce înseamnă că nu există dispoziții speciale cu privire la valoarea probatorie a unui document specific.

Ultima actualizare: 23/10/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.